

A bányászat szerepe a zöld átállásban

Ezzel a címmel tartotta 55. konferenciáját Balatongyörökön a Bányagépészet a Műszaki Fejlődésért Alapítvány. A rendezvényre 2023. szeptember 28-29-én került sor. Igazi konferencia időben tölthettünk két eredményes napot a csodás Balaton partján.

A konferencia nem csak a témakör érdekessége miatt volt vonzó hanem azért is, mert alapítványunk a 30. születésnapját ünnepelte. Tényleg gyorsan telnek az évek, bár mintha tegnap lett volna, hogy azon tépelődöttünk: vajon sikerül-e átmenteni a rendezvény sorozatot, a kellemes baráti együttléte mellett az alapítók legnagyobb részének új egzisztenciát is teremtenie kell a bányászat gyors leépítése közben. A sikeres 30 esztendő és a 107 résztvevő, a sok-sok csatlakozó tag erősíti az alapítók hitét, bizonyítja a sikert mely talán a következő évtizedekre is kihat majd.

A konferencia megnyitóját Prof. Dr. Gelencsér András akadémikus, a Pannon Egyetem rektora felejthetetlenül érdekes és természettudományos tényekkel tűzdelt vezér előadást tartott arról, hogy a naiv zöld ábrándok és megvalósíthatóságuk között mekkora szakadék tátong. Hiszen az alacsony energiasűrűségű megújulóknak nevezett energia források kihasználási technikai és technológiai a kémiai elemek periódusos rendszerének olyan alkotóit kívánják, melyek bányászata a mainál nagyobb környezet átalakítással, mondhatni pusztítással jár. Amellett, hogy az eszközök legyártása egyelőre döntő mértékben fosszilis energiával oldható meg. Az előírások rövid időtávja pedig a vágyott sikert lehetetlenné teszi.

Második előadóként Prof. Dr. Mucsi Gábor a Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar dékánja azt mutatta be, hogy a kar hagyományos szakképzése mellett a zöld átállás kapcsán, milyen új témakörökben folyik mérnök képzés illetve mérnök továbbképzés. Szünet után Dr. Virág Zoltán egyetemi docens a zöld eszközökhöz szükséges stratégiai és kritikus nyersanyagok visszanyerésének jelentőségét ecsetelte. Az elektronikai hulladékok ilyen tárgyú feldolgozására mutatott példákat.

Prof. Dr. Mucsi Gábor előad

Prof. Dr. Gelencsér András előad

A délelőtt végén a Kovács László emlékérmek átadására kerítettünk sort. Ezt a 2021-ben alapított kitüntetést, mely örökös elnökünk emlékét őrzi, azok a kollégák kapják, akik hosszú idők során sokat tettek a konferenciák sikeréért. Majd „Moki mozija” következett, ahol Mokánszki Béla kurátor rövid bevezetője után megnézhattuk az általa készített filmet, mely alapítványunk történetének 30 esztendejét 30 percbe sűrítve mutatja be. (Honlapunkon már megtekinthető!)

A délutáni ülészak fél 3-kor kezdődött. Először Dr. Dósa János előadását láthattuk hallhattuk, aki a Petroszényi Egyetem tanára és a gőzkazánok hatékonyságának elemzési módszerével ismertetett meg bennünket. A folytatásban rövid életrajzzal és néma emlékezéssel gyászoltuk a közelmúltban tragikus hirtelenséggel elhunyt Prof. Ph.D. Krzysztof Kotwica lengyel tanszékvezető egyetemi tanárt, aki a Krakkói AGH egyetemen tanított. Sok éven át gazdagította konferenciánkat érdekes bányászati tárgyú előadásaival. Az 55. konferenciára készített prezentációt Ő már nem mondhatta el. Így Ph.D. Eng. Łukasz Bołoz szólt az AutoDesk Inventor számítógépes program alkalmazási lehetőségeiről a géptervezés folyamatai során.

A lignit energetikai hasznosítása minimális karbon lábnyommal c. előadását Dr. hab. Raisz Iván tartotta meg. Dr. Káldi Zoltán országos bányakapitány úr a geotermikus energia kutatásának és hasznosításának új szabályozását ismertette meg a hallgatósággal. Hans J. Dreher mérnök úr a bányából emelt víz környezeti célokra való hasznosításáról beszélt „A den a vízi város” c. prezentációjában. Kaufmann Ákos egyetemi hallgató közet előtörési technológia bányabeli elhelyezéséről beszélt a Kőka Kft. képviselőjében.

Az este folytatásában a szokásos menetrend érvényesült. Először az Alapítók Gyűlése, majd a sokszor hajnalig tartó Baráti Találkozó következett. Az első meglepetés az érkezéskor érte az est résztvevőit. A szokásos üdvözlő italok ugyanis egy féldecis kerámia korsócskába voltak töltve. Az emlékeztető ajándékot mindenki haza vihetette. A helyet foglalt meglepődött közönség ezután a Hell-Bláthy díjasokat köszönthette. 2023-ban e kitüntetést Dr. Debreczeni Ákos és Végh József kapta. Majd a diploma munka pályázat díj kiosztása következett. Itt mindkét pályázó nyertes lett. Első díjat Bedő Tibor Dániel, harmadik díjat Tamás Péter vehetett át. Vacsora után újabb meglepetésben volt részünk. Alapítványunk egy hatalmas tortát kapott 30. születésnapjára. Amit Gyimesi Györgyné, Emike, egyetlen hölgy alapítónk vágott annyira szívesre, hogy minden jelen lévőnek jusson. A továbbiak vidám nótázással teltek.

A „30 éves” korsócska

A „30 éves” torta

Majd egy rövid de gyors pihenő után kezdetét vette a pénteki előadás folyam. Elsőként Juhász Alex Zoltán a Miskolci Egyetem doktorandusza ismertette a marótárcsás kotrógépek gémszerkezetének végeselem módszerrel történő statikai vizsgálatát.

Vécsi György vezérigazgató úr -MVM Mátra Energia Zrt.- nagyon várt előadását hallgathattuk. Ő a lignit alapú villamos energia termelési lehetőséget a kihívások és a kockázatok tükrében ecsetelte. Képzeljünk el egy olyan szorongató körülményt amikor a széndioxid kvóta az erőmű költségeinek 2/3 részét képezi! Magyarországnak pedig szüksége van az áramra akkor is amikor a Nap nem süt, sőt télen is, amikor 3-4 órát tölt az égbolton... Az 50 esztendősnél idősebb blokkok és a jól karbantartott bányagépek azonban helyt állnak. Az erőmű tervezett jövője azért különösen érdekes, mert az ipari parkjába települt gőz- és villamos áram, gipsz s egyéb melléktermék felhasználók mellé újabbak is jönnek, akik számára a felsoroltakon túl a lignit is új lehetőségek forrása. S nem csak a mezőgazdaságban. A fejlesztő munka tehát nem kizárólag az import földgázt habzsoló kombinált ciklusú blokkra terjed ki, hanem évi pár millió tonna bányászati termelést végző mindkét bányüzemre, napelem parkokra, energia tárolást lehetővé tévő megoldásokra is.

Prof. Dr. Szarka László Csaba előad

Vécsi György úr előad

Kaufmann Tibor üzemvezető ismertette a KŐKA iszkaszentgyörgyi bányájába tervezett új technológiát, ami messzemenően figyelembe veszi a környezetvédelmi- és lakossági szempontokat is. Kalászi László ügyvezető (Bakony Búvárszivattyú Kft.) a Miskolctapolcai Vízműnél végzett energiahatékonyságot növelő Loctite bevonat készítésének és hatásának esettanulmányát mutatta be.

Időközben megérkezett Prof. Dr. Szarka László Csaba akadémikus, aki a Zöld Átállásról egy érdekes, de tényszerű nézőpontból beszélt. Bemutatta ugyanis, hogy a Net Zéro cél, ami a fosszilis energia hordozók teljes kivezetését jelenti, a rövid határidő és a megújuló alacsony energia sűrűsége miatt krónikus energia hiányt s ezzel energia szegénységet okoz. Ő úgy fogalmazott, hogy „A Zöld Átállás: a pokolba vezető út.” A sort én zártam a „Becsapjuk magunkat?” kérdésre választ adó, de választ ki nem mondó előadással, amiben felsoroltam azokat az adatokat amelyek tényszerűsége következtében a Zöld Átállást a világ bányászatát uraló néhány ország geopolitikai jószándéka valamint anyagi és egyéb érdekeink kiszolgálása nélkül csak akkor lehet megvalósítani az EU-ban, ha a geológiai kutatásokat, és a bányászatot újjá élesztik...

Dr. Zsíros László Elnök úr összefoglalta két mozgalmas napunk történéseit, végül jókívánságaival bezárta az 55. konferenciát. Majd egy kiváló ebéd után a résztvevők sok új élménnyel gazdagodva haza indultak.

Az eseményeket jegyezte: Livo László